

KEPAN

www.kepan.org.tr

Bülten

12. KEPAN Kongresi 11-14 Mart 2021 tarihlerinde Kaya Palazzo Kongre Merkezi Belek-Antalya'da yapılacak.

Nütrisyon Camiasının Değerli Üyeleri,

Sizleri 11-14 Mart 2021 tarihlerinde Antalya'da yapılacak olan **12. KEPAN Kongresi**'ne davet etmekten büyük mutluluk duyuyoruz. KEPAN Yönetim Kurulu olarak geçmiş yıllarda olduğu gibi 2021'de de bilimsel ve sosyal açıdan başarılı ve doyurucu bir kongre düzenleme heyecanındayız.

İçinde bulunduğumuz yıl COVID pandemisi tüm yaşamımızı derinden etkiledi. Hastanelerde farklı koşullarda çalıştığımız, sosyal hayatımızı kısıtladığımız bu zor dönem hâlâ sürüyor, yeni döneme uyum sağlama uğraşındayız. COVID'li günler bize sevdiklerimizle, dostlarımızla bir araya gelebilmenin değerini de hatırlattı. Sağlık koşullarının düzelve yoluna girmesi ile 2021 Kongremizi canlı yapma kararı aldık.

Yönetim Kurulu olarak göreve geldiğimizde geniş uluslararası katılımlı bir kongre hayal etmiştik. Yıllardır içinde olduğumuz **ESPEN** yanında, **PENSA** üyesi olmamız sonrası Asya ve komşu ülkelere açılım planlamıştık. Ancak uluslararası hareketliliğin kısıtlanması sonrası 2021 Kongremizi daha ulusal bir yapıda gerçekleştirmek durumunda kalıyoruz.

Kongremizde yer alacak yabancı konuşmacıların katılımını, COVID sürecinin bize öğrettiği başka bir değer olan sanal toplantılar yoluyla yapmayı planlıyoruz. Koşullar daha da iyileşirse yine canlı uluslararası bir yapıya yöneleceğiz.

Kongremizde, kongre süresinin 3 gün olarak belirlenmesi, oturumların bir kısmının 2 ayrı salonda yapılması gibi bazı yeniliklerimiz de olacak. İkinci salonda "Eğitim" temelli konuların ağırlıklı olduğu oturumlar yapılacak. Olabildiğince fazla sözel sunuma yer vereceğiz. Bildirisi olan **200** katılımcıya kayıt ve konaklama desteği sağlayacağız.

Kongre sürecinde sizlerden gelecek her türlü öneriyi bekliyoruz. Değerli katkılarınızla bu zor süreçte başarılı bir kongre hedefliyoruz.

Bu duygularla tüm camiamıza KEPAN yönetim kurulu olarak sevgi ve saygılarımızı sunuyor, sağlıklı günler diliyoruz.

Dr. Osman Abbasoğlu
KEPAN Başkanı

12. KEPAN Kongresi ile ilgili ayrıntılı bilgilere web sayfamız www.kepan2021.org adresinden ulaşabilirsiniz..

12. KEPAN 2021

11-14 Mart 2021
Kaya Palazzo Kongre Merkezi
Belek - Antalya
www.kepan2021.org

"Beslenmeniz Tedavinizdir"

Gerçekleşen Toplantılar & Duyurular

2020 ESPEN Kongresi Sanal Kongre olarak gerçekleştirilecektir.

Lyon-Fransa'da yapılması planlanan, ancak COVID pandemisi nedeni ile sanal kongre şeklinde yapılmasına karar verilen 2020 ESPEN Kongresi, "Plenaries", "Educational" "Scientific" ve "GLIM" bölümlerinden oluşacak. 19-21 Eylül tarihlerinde gerçekleşecek olan Kongre'nin süresi 2.5 gün olarak planlandı. ESPEN Kongresi'ne ülkemizden tek konuşmacı olarak katılacak olan Doç. Dr. Aygin Bayraktar Ekincioglu'na başarılar dileriz.

Her yıl olduğu gibi KEPAN tarafından, ESPEN Kongresi için bildiri bursu verilecektir.

Burs desteğinden faydalanmak için, ESPEN Kongresine bildirisini kabul edilen ekibin, bildiriye sunacak üyesi kongre kayıt ücretini ödedikten sonra aşağıda belirtilen gerekli belgeleri 15 Ağustos 2020 tarihine kadar e-posta yolu ile info@kepan.org adresine göndererek başvuruda bulunması gerekmektedir. Bu tarihten sonra yapılan başvurulara destek verilmeyecektir. Bildirisini kabul edilen ekipten en az bir kişinin en az 1 yıldır KEPAN üyesi olması gerekmektedir. Başvuru için gerekli belgeler:

1. Başvuru dilekçesi - Dilekçede başka bir kurum/kuruluştan sponsor desteği alınmadığı beyan edilmeli ve iletişim bilgileri (posta adresi, çalıştığı kurum, telefon numarası, e-posta adresi) ile banka hesap numarası (IBAN) yer almalıdır
2. ESPEN'den gelen bildiri kabul yazısı
3. ESPEN Kongresi kayıt ücreti ödemesine ilişkin belge

Başvurular KEPAN Yönetim Kurulu tarafından onaylandıktan sonra belirtilen hesap numarasına Türk Lirası olarak ödeme yapılacaktır.

"SARS-CoV-2 Enfeksiyonuna Maruz Kişilerin Beslenme Yönetimi" ile ilgili ESPEN tarafından hazırlanan rehber Clinical Nutrition dergisinde yayımlandı.

ESPEN Rehberi'ne aşağıdaki linki kullanarak ulaşabilirsiniz..

[www.clinicalnutritionjournal.com/article/S0261-5614\(20\)30140-0/fulltext](http://www.clinicalnutritionjournal.com/article/S0261-5614(20)30140-0/fulltext)

Rehberin Derneğimiz tarafından yapılan Türkçe tercümesine ise, **"SARS-CoV-2 enfeksiyonu olan bireylerin nütrisyonel yönetimi için ESPEN uzman görüşü ve uygulama kılavuzu"** başlığı altında, web sayfamızdaki "yayımlar" bölümünden ulaşabileceğinizi hatırlatmak isteriz..

COVID-19 Pandemisi döneminde bilimsel aktivitelerimiz webinarlar yolu ile gerçekleştirildi.

COVID-19 pandemisinin hayatın merkezini oluşturması ve "Sağlık için evde kal" mesajının sürekli gündemde olması nedeni ile, bilimsel aktivitelerimiz webinarlar yolu ile gerçekleştirildi.

"COVID-19 Günlerinde Nütrisyon Tedavisinde Protein ve Vitaminler" konulu, 6 Mayıs 2020 tarihinde yapılan ilk webinarın ardından, 15 Mayıs 2020'de "COVID-19 Sürecinde Yoğun Bakım Hastalarına Yaklaşım ve Beslenme Önerileri", 18 Mayıs 2020 tarihinde "COVID-19 Gündeminde Geriatrik Hastalar: Teoriden Öneriyeye", 22 Mayıs 2020'de "Kanser Hastalarında Tedavi ve Nütrisyon Yönetimi", 4 Haziran 2020'de "COVID 19 Pandemi Sürecinde Riskli Hasta Gruplarında Beslenme Desteğinin Faydası ve Beslenme Tedavisine Uyumu Artırmanın Yolları", 25 Haziran 2020 tarihinde "COVID-19 Sonrası Yeni Normallerimiz" ve 29 Haziran 2020'de "COVID-19 Pandemi Sürecinde Optimal Nütrisyon" konulu webinarlar düzenlendi. Bu dönemdeki webinar programının sonucunu alan ve 3 Temmuz 2020 tarihinde gerçekleştirilen "COVID-19 Günlerinde ESPEN Yaklaşımı" konulu sekizinci webinar da ESPEN Derneği Başkanı Prof. Dr. Rocco Barazzoni konuşmacı olarak yer aldı.

Düzenlenen tüm webinarlar dikkate alındığında toplam katılımcı sayısının 3500 gibi yüksek bir rakama ulaşmasının mutluluk verdiği paylaşmak isteriz. Webinarlarımızın çoğunluğunun gerçekleştirilmesinde, tüm bilimsel aktivitelerimizde koşullar desteklerini esirgemeyen endüstri paydaşlarımız olan Abbott, Eczacıbaşı, Fresenius Kabi, Nestle ve Nutricia firmalarından destek alınırken, gerektiğinde KEPAN Derneği'nin öz kaynakları da kullanılmıştır. Bilimsel destekleri için Abbott, Eczacıbaşı, Fresenius Kabi, Nestle ve Nutricia firmalarına, değerli konuşmacılarımıza, teknik desteği sağlayan firma ve çalışanlarına ve tüm katılımcılara teşekkürlerimizi sunarız.

Gerçekleşen Toplantılar & Duyurular

KEPAN Derneği tarafından, ESPEN Başkanı'nın katıldığı "COVID-19 Günlerinde ESPEN Yaklaşımı" konulu webinar düzenlendi.

Moderatörlüğünü KEPAN Derneği Başkanı Prof. Dr. Osman Abbasoğlu'nun yaptığı ve ESPEN Derneği Başkanı Prof. Dr. Rocco Barazzoni'nin konuşmacı olduğu "COVID-19 Günlerinde ESPEN Yaklaşımı" konulu webinar 3 Temmuz 2020 tarihinde gerçekleştirildi.

Webinar katılımcıları, Prof. Dr. Rocco Barazzoni'nin sunumunu hem İngilizce, hem de simültane tercümesi ile Türkçe olarak izleyerek, konuşmanın ardından sistem üzerinden gönderdikleri soruları yönelttiler. Ülkemizden ve ESPEN kapsamındaki diğer ülkelerden, süreçle ilgili karşılıklı deneyimlerin de paylaşıldığı webinarın sonunda KEPAN ile ESPEN işbirliğinin önemi de vurgulandı.

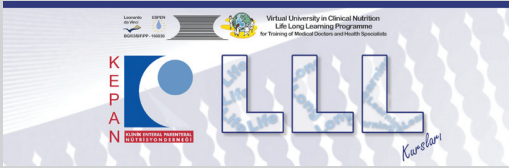
Bilimsel çalışmalara desteğimiz devam ediyor.

KEPAN Bilimsel Araştırma Proje Bursu verildi.

KEPAN nutrisyon alanında nitelikli bilgi üretilmesini desteklemeye devam ediyor. Yapılan bilimsel araştırma proje destek başvuruları arasından, Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde görev yapan Uzm. Dyt. Nüket Ünsal'ın "Konstipasyon baskın irritabl bağırsak sendromu (İBS) olan bireylerde farklı diyet tedavilerinin yaşam kalitesi ve bazı biyogöstergeler üzerine etkisi" başlıklı araştırma projesine 25.000 TL ile destek verildi.

COVID 19 Pandemisi sürecindeki karantina günlerinde KEPAN Yönetim Kurulu çalışmalarını online olarak sürdürdü....

Ankara LLL kursu ertelendi.

COVID-19 salgını riski nedeniyle 21 Mart 2020 tarihinde Ankara'da yapılması planlanan LLL kursları ileri bir tarihe ertelenmiştir.

Obezite ve Malnütrisyon konulu 8. ESPEN Sempozyumu 15-16 Kasım 2020 tarihinde İstanbul'da düzenlenecektir.

Sempozyum programı ve detaylı bilgiye web sayfamızdan ulaşılabilir.

YENİ ÜYELERİMİZ

- Asena ATEŞ
- Meltem BABACIK
- Çağatay ÇAVUŞOĞLU
- Nihal EGE
- Ezgi EKİNOĞLU
- Simge ERDAL
- Hülya KARA
- Meyli Ezgi KARAGÖZ
- Sabri KARAHAN
- Beril KARAORMAN
- Serap ŞAHİN
- Şeyma ŞAHİN
- İpek OTRAV
- Büşra ÖĞÜN
- Hafize ÖRKİ
- Nurhayat TUĞRA ÖZER
- Büşra ÖZÇELİKÇİ
- Yelda UÇAR
- Hilal YAZICI

GERİATRİK POPÜLASYONDA COVID-19

Meltem Gülhan Halil

Hacettepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi, İç Hastalıklar Anabilim Dalı, Geriatri Bilim Dalı - ESPEN Konsey Üyesi

Koronavirus Hastalığı 2019 (COVID-19) ilk olarak Aralık 2019'da Çin'in Wuhan kentinde görülmüş, salgına dönüşmüş ve 11 Mart 2020 Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi olarak ilan edilmiştir. Yeni tip koronavirüsün bir solunum yolu virusudur, yüksek oranda damlacık yoluyla bulaşır ve inkubasyon süresi yaklaşık 5 gündür [1]. COVID-19 enfeksiyonunun en olumsuz etkilediği ve en çok ölümlün görüldüğü yaş grubu ise geriatrik yaş grubudur [2]. Hastalık Kontrol ve Korunma Merkezleri (CDC) verilerine göre (6 Haziran 2020'ye kadar) COVID-19 nedeni ile hospitalize olan erkek hastaların %41,7'sini, kadın hastaların %47,3'ünü 65 yaş üstü hastalar oluşturmaktadır. Türkiye'de COVID-19 enfeksiyonuna yakalananların %11'ini ve bu enfeksiyona bağlı ölümlerin %70'ini geriatrik yaş grubundaki hastalar oluşturmaktadır [3].

Yaşın ilerlemesi ile birlikte immün sistemde ve inflammatuar süreçte olumsuz değişiklikler meydana gelmektedir. Yaşlanmayla birlikte doğal immün fonksiyonlarda azalma olur ancak adaptif immün yanıtta daha belirgin gerileme olur. Buna bağlı olarak spesifik antikor üretimi ve antikor afinitesi azalır. C-reaktif protein, IL-6 ve TNF- gibi inflammatuar belirteçlerin düzeyi gençlere göre daha yüksek seyretmesine rağmen bu sitokinlere yanıt azaldığından yeterli inflammatuar cevap ve ateş yanıtı oluşmamaktadır. Bu nedenlerle yaşlı hastalarda hastalık hızlı ilerleyebilmekte ve kötü sonuçlara daha sık neden olabilmektedir [4]. Aynı zamanda yaşla beraber azalan immün cevaplara birlikte aşılarla cevap da azalmaktadır.

Ateş, kuru öksürük, nefes darlığı, halsizlik, kas ağrısı COVID-19 enfeksiyonunun en sık karşılaşılan semptomlarıdır. Yaşlı hastalar da yine en sık bu semptomlarla başvururken düşme, postural instabilite, deliryum gibi atipik prezentasyonla başvurular olabilmektedir. Ateş yanıtı olmayabilir. Geriatrik hastalarda diyare daha sık görülmektedir [5].

COVID-19 ile mücadele kapsamında birçok kısıtlama önlemi alınmıştır. Bu önlemler yaşlıları ve / veya COVID-19 enfeksiyonundan kaynaklanan olumsuz sağlık sonuçları riski daha yüksek olan kronik hastalıkları olan kişileri hedeflemiştir. Bu önlemlere bağlı olarak sosyal izolasyon, fiziksel inaktivite, malnütrisyon, ilaç uyumsuzluğu, vitamin D eksikliği gibi olumsuz durumlar ortaya çıkmaktadır. Bu olumsuzluklar COVID-19'dan bağımsız olarak diyabet, hipertansiyon, kardiyovasküler hastalık, inme, depresyon, anksiyete, kognitif bozukluk, sarkopeni gibi kronik hastalıkların seyrini negatif yönde etkilemektedir. Hastane başvuruları azaldığından mevcut kronik hastalıklar kötüleşebilmekte, yeni hastalıklar ortaya çıkabilmektedir. Kronik hastalıklar COVID-19 ve komplikasyon riskini artırırken COVID-19'dan korunmak için alınan önlemler ise kronik hastalıkların kontrolünü zorlaştırmaktadır [6].

Pandemide, karantina, sosyal izolasyon ve sosyal mesafe uygulamaları başta yaşlılarda olmak üzere fiziksel aktivite azalma, gıda alımında ve gıdaya ulaşmada azalma, sosyoekonomik durumda kötüleşme, diyet alışkanlıklarında değişime, depresyon, anksiyete, yalnızlık, uyku ile ilgili sorunlar, kognitif fonksiyonlarda kötüleşme gibi problemlere yol açabilmektedir. Bunların doğal sonucu olarak da geriatrik hastalarda yüksek olan malnütrisyon oranı daha da artmaktadır. Malnütrisyon immün sistem fonksiyonlarında bozulmaya yol açarak yaşlı bireyi enfeksiyonlara yatkın hale getirir ve hastalığın daha ağır seyretmesine yol açar. Bu nedenle pandemi döneminde proteinden zengin ve dengeli beslenme, fiziksel egzersiz hayatı önem taşımaktadır. COVID-19 nedeni ile hospitalize edilen hastalarda malnütrisyon

varlığı hastane yatış süresinin uzaması, yoğun bakım (YBÜ) yatış oranı ve bakım evlerine taburculuk oranında artış, yaşam kalitesinde düşme ve mortalite ile ilişkilidir. Ayrıca sağlık bakım maliyetlerinde artışa, yara iyileşmesinde gecikmeye, enfeksiyon oranlarında artışa ve düşmelere yol açmaktadır. Wuhan' da COVID-19 nedeniyle hastaneye yatırılan yaşlı hastalarda yapılan bir çalışmada ise hastaların %52,7'inde malnütrisyon,%27,5'inde ise malnütrisyon riski saptanmıştır [7]. COVID-19'da akut inflammatuar yanıtın büyüklüğü ile orantılı olarak, kas proteinlerinin inflammatuar markerların sentezinde kullanılması, SARS-CoV-2' ye bağlı gastrointestinal semptomların varlığı, eşlik eden kronik hastalıklara bağlı kronik inflammatuar yanıt ve immobilite malnütrisyon oranlarını daha da arttırmaktadır.

Kırılgnlık, yaşlı hastalarda klinik karar vermede ve hastalıkların prognozunu belirlemede önemli bir parametredir. Malnütrisyon, sarkopeni ve kırılgnlığın patogenezinde anahtar rol oynamaktadır COVID-19 hastalarının seyrinde kırılgnlık skoru, yaş ve komorbiditeden daha iyi fikir vermektedir. Kırılgnlık skoru arttıkça mortalite oranı ve hastanede kalış süresi artmaktadır [8].

Sonuç olarak COVID-19 yaşlı hastalarda daha yüksek morbidite ve mortalite oranına sahiptir ancak enfeksiyondan korunmak için alınan önlemler ek sağlık problemleri ortaya çıkarmaktadır. COVID-19 hastalığının spesifik ve etkin bir tedavisi bulunmamaktadır. Geriatrik hastalarda malnütrisyonun önlenmesi, taranması, tedavisi ve takibi COVID-19 hastalığının temel tedavi hedeflerinden birini oluşturmaktadır. European Society for Clinical Nutrition and Metabolism (ESPEN) tarafından "SARS-CoV-2 enfeksiyonu olan bireylerin nütrisyonel yönetimi için ESPEN uzman görüşü ve uygulama kılavuzu" yayınlanmıştır [9].

KAYNAKLAR:

1. Adhikari SP, Meng S, Wu YJ, et al. Epidemiology, causes, clinical manifestation and diagnosis, prevention and control of coronavirus disease (COVID-19) during the early outbreak period: a scoping review. Infectious diseases of poverty. 2020;9(1):29.
2. Wu C, Chen X, Cai Y, et al. Risk Factors Associated With Acute Respiratory Distress Syndrome and Death in Patients With Coronavirus Disease 2019 Pneumonia in Wuhan, China. JAMA Intern Med. 2020;180(7):1-11.
3. COVID-19 Situation Report Turkey. 30/06/2020.
4. Mueller AL, McNamara MS, Sinclair DA. Why does COVID-19 disproportionately affect older people? Aging (Albany NY). 2020;12(10):9959-9981.
5. Lithander FE, Neumann S, Tenison E, et al. COVID-19 in older people: a rapid clinical review. Age and ageing. 2020;49(4):501-515.
6. Palmer K, Monaco A, Kivipelto M, et al. The potential long-term impact of the COVID-19 outbreak on patients with non-communicable diseases in Europe: consequences for healthy ageing. Aging clinical and experimental research. 2020;32(7):1189-1194.
7. Li T, Zhang Y, Gong C, Wang J, Liu B, Shi L, et al. Prevalence of malnutrition and analysis of related factors in elderly patients with COVID-19 in Wuhan, China. European journal of clinical nutrition. 2020;74(6):871-5.
8. Hewitt J, Carter B, Vilches-Moraga A, et al. The effect of frailty on survival in patients with COVID-19 (COPE): a multicentre, European, observational cohort study. The Lancet Public Health. 2020.
9. Barazzoni R, Bischoff SC, Breda J, Wickramasinghe K, Krznaric Z, Nitzan D, et al. ESPEN expert statements and practical guidance for nutritional management of individuals with SARS-CoV-2 infection. Clinical nutrition (Edinburgh, Scotland). 2020;39(6):1631-8.